

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ
СТЕФАНИКА**

Факультет/інститут економічний

Кафедра менеджменту і маркетингу

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Бізнес-планування

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма Маркетинг

Спеціальність 075 Маркетинг

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри
менеджменту і маркетингу,
Протокол № 3 від 9 грудня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Бізнес-планування
Викладач	Савків У.С., к.е.н., доцент кафедри менеджменту і маркетингу
Контактний телефон викладача	+38(067)2801800
E-mail викладача	uliana.savkiv@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний та заочний
Обсяг дисципліни	3 кредитів ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Очні консультації: згідно розкладу консультацій
2. Анотація до курсу	
Дисципліна «Бізнес-планування» спрямована на формування у студентів теоретичних знань і практичних навичок зі створення бізнес-плану як інструменту стратегічного управління підприємством. Вона охоплює методи аналізу ринкового середовища, планування маркетингової, виробничої, організаційної та фінансової діяльності, а також оцінювання ризиків і розробку стратегії розвитку бізнесу. Вивчення курсу дозволяє студентам освоїти ключові принципи бізнес-планування, розвинути аналітичне мислення та здобути компетенції, необхідні для прийняття обґрунтованих управлінських рішень у професійній діяльності.	
3. Мета та цілі курсу	
Метою курсу є формування у студентів ґрунтовних знань з теорії та практики бізнес-планування, застосування системного підходу щодо дослідження ринкового середовища, планування маркетингової, виробничої, організаційної, фінансової діяльності підприємства та оцінювання підприємницьких ризиків. Цілі курсу: освоєння методики планування показників господарської діяльності підприємства та їх інтеграції в єдиний комплексний документ – бізнес-план; набуття навичок розробки маркетинг-плану, формування виробничого та організаційного планів, оцінювання ризиків, створення фінансового плану в процесі бізнес-планування для відкриття, функціонування та розвитку підприємства.	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
Програмні компетентності Загальні компетентності: ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК8. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК9. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК12. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК14. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. Фахові компетентності: СК3. Здатність використовувати теоретичні положення маркетингу для інтерпретації та прогнозування явищ і процесів у маркетинговому середовищі. СК4. Здатність проваджувати маркетингову діяльність на основі розуміння сутності та змісту теорії маркетингу і функціональних зв'язків між її складовими. СК5. Здатність коректно застосовувати методи, прийоми та інструменти маркетингу. СК6. Здатність проводити маркетингові дослідження у різних сферах маркетингової діяльності.	

СК7. Здатність визначати вплив функціональних областей маркетингу на результати господарської діяльності ринкових суб'єктів.

СК8. Здатність розробляти маркетингове забезпечення розвитку бізнесу в умовах невизначеності.

СК11. Здатність аналізувати поведінку ринкових суб'єктів та визначати особливості функціонування ринків.

СК12. Здатність обґрунтовувати, презентувати і впроваджувати результати досліджень у сфері маркетингу.

СК13. Здатність планування і провадження ефективної маркетингової діяльності ринкового суб'єкта в крос-функціональному розрізі.

СК14. Здатність пропонувати вдосконалення щодо функцій маркетингової діяльності.

Програмні результати навчання

ПРН 2. Аналізувати і прогнозувати ринкові явища та процеси на основі застосування фундаментальних принципів, теоретичних знань і прикладних навичок здійснення маркетингової діяльності.

ПРН 4. Збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та маркетингові показники, обґрунтовувати управлінські рішення на основі використання необхідного аналітичного й методичного інструментарію.

ПРН 6. Визначати функціональні області маркетингової діяльності ринкового суб'єкта та їх взаємозв'язки в системі управління, розраховувати відповідні показники, які характеризують результативність такої діяльності.

ПРН 11. Демонструвати вміння застосовувати міждисциплінарний підхід та здійснювати маркетингові функції ринкового суб'єкта.

ПРН 16. Відповідати вимогам, які висуваються до сучасного маркетолога, підвищувати рівень особистої професійної підготовки.

ПРН 17. Демонструвати навички письмової та усної професійної комунікації державною й іноземною мовами, а також належного використання професійної термінології.

5. Організація навчання

Обсяг курсу – 90 год.

Вид заняття		Загальна кількість годин денна / заочна форма навчання	
лекції		20/6	
практичні		20/6	
самостійна робота		50/78	
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Статус дисципліни
IV	075 Маркетинг	другий	вибіркова

Тематика навчальної дисципліни

Тема, план	Кількість годин денна / заочна форма навчання		
	лекція	семінарське заняття	самостійна робота студента
Тема 1. Теоретичні основи бізнес-планування 1.1 Планування і управління бізнесом 1.2 Бізнес-планування як інструмент реалізації стратегії 1.3 Виникнення бізнес-планування та сутність бізнес-плану	2/1	2/-	5/6

Тема 2. Технологія бізнес-планування 2.1 Бізнес-ідея як основа для розробки бізнес-плану 2.2 Бізнес-моделювання як концептуальна складова бізнес-планування 2.3 Основні етапи бізнес-планування	2/-	2/-	5/8
Тема 3. Типологія і цілі розробки бізнес-планів 3.1. Цілі розробки бізнес-плану 3.2 Типологія і призначення бізнес-планів 3.3 Формування інформаційного поля бізнес-плану 3.4 Загальні підходи до розробки бізнес-плану	2/-	2/1	5/8
Тема 4. Зміст і структура бізнес-плану 4.1 Розділи бізнес-плану 4.2 Порядок розробки бізнес-плану 4.3 Вимоги щодо оформлення та складання бізнес-плану	2/-	2/1	5/8
Тема 5. Особливості розробки бізнес-плану на початковому етапі формування 5.1 Стратегічне планування на підготовчій стадії 5.2 Оцінка сприятливих зовнішніх можливостей та загроз для бізнесу 5.3 Визначення місії фірми та формулювання цілей діяльності фірми 5.4 Аналіз стратегічних альтернатив і вибір стратегії	4/1	2/1	5/8
Тема 6. План маркетингу 6.1 Особливості формування розділу 6.2 Стратегія маркетингу 6.3 Фінансові потреби на реалізацію плану маркетингу 6.4 Прогнозування обсягів продаж	2/1	2/1	5/8
Тема 7. Виробничий план 7.1 Цілі та завдання виробничого плану 7.2 Структура виробничого плану, технологія виробництва, контроль якості виробничого процесу, виробнича програма суб'єкта підприємницької діяльності 7.3 Формування матеріально-технічної бази 7.4 Нормування ресурсного забезпечення бізнес-плану	2/1	4/-	5/8
Тема 8. Організаційний план 8.1 Основні цілі та завдання організаційного плану 8.2 Структура організаційного плану 8.3 Вибір організаційної структури та визначення потреби в управлінському персоналі	2/1	2/1	5/8
Тема 9. Фінансовий план 9.1 Значення, зміст і технологія розробки фінансового плану 9.2 Основні форми фінансового плану 9.3 Очікувані фінансові коефіцієнти	2/1	2/1	5/8

Тема 10. Оцінка ризиків в системі бізнес-планування 10.1 Сутність та види ризиків, які враховуються при бізнес-плануванні 10.2 Структура та цілі розробки розділу «Оцінювання ризиків»	2/-	2/-	5/8
Разом	20/6	20/6	50/78

6. Система оцінювання курсу	
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	100 бална: залік виставляється на підставі поточних оцінок (IV семестр); Зараховано – “відмінно” – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв’язок практичних завдань, аналізує причинно-наслідкові зв’язки; вільно володіє науковими термінами; Зараховано – “добре” – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні помилки навчального матеріалу, вміє застосувати його для розв’язання завдань, допускає окремі несуттєві помилки; Зараховано – “задовільно” – студент володіє більшою частиною навчального матеріалу, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв’язання конкретних завдань, інколи невірно формулює судження та причинно-наслідкові зв’язки; Незараховано – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами. Накопичення балів студентом під час вивчення дисципліни: – поточне оцінювання в кожному семінарському занятті; – тестування в Системі дистанційного навчання; – обсяг балів за екзамен. Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті (студент повинен отримати п’ять і більше оцінок) шляхом виконання завдань, отриманих в процесі навчання. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати за практичні заняття 50 балів. Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і практичні заняття курсу. Якщо студент пропустив заняття без поважної причини, він зобов’язується відпрацювати їх. Студенти зобов’язані дотримуватися термінів визначених для виконання тих видів робіт, які передбачені курсом. Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем.
Вимоги до письмових робіт	При розв’язанні задач, виконанні практичних завдань студент має детально та послідовно описати хід виконання письмової роботи. Для студентів денної форми навчання передбачено виконання завдань письмово у визначені терміни. Для студентів заочної форми навчання передбачено виконання роботи в електронному варіанті, які мають бути здані за 10 днів до початку сесії.
Практичні заняття	Практичне заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і навичок з дисципліни, вирішення практичних завдань, їх перевірка та оцінювання. За метою і структурою практичні заняття є послідовним етапом навчання, який пов’язує теоретичне навчання і практичне застосування набутих знань, передбачає попередній контроль знань студентів. Оцінка за практичне заняття враховується при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни.

Умови допуску до підсумкового контролю	Максимальну оцінку 50 балів студент може отримати протягом семестру, 50 балів за іспит. Мінімальним допуском до іспиту є 25 балів.
Самостійна робота	Загальний обсяг годин самостійної роботи студента, що відводиться на вивчення дисципліни «Бізнес-планування» складає 50 (78 для студентів заочної форми навчання) годин. Студентам пропонується виконання завдань, що розміщені у Системі дистанційного навчання Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника (https://d-learn.pro/developer/course/view/3642).

7. Політика курсу

Студент повинен самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей).

Студент опрацьовує питання, що призначені для самостійного вивчення та проходить тестування в системі дистанційного навчання у визначений для контролю самостійної роботи період згідно графіку навчального процесу.

Академічну заборгованість студент здає відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими в університеті правилами.

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>. Списування під час контрольних робіт та екзамену заборонені. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише для виконання он-лайн тестування. Для обчислень можна використовувати калькулятор.

Вживати їжу та напої під час занять в аудиторії забороняється (крім води або за медичними показаннями).

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в дистанційному форматі відповідно до встановлених університетом правил. Пропуски занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях.

Індивідуальні завдання виконуються відповідно до затверджених кафедрою вимог.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (на 20% менше). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, довідка від лікаря з зазначенням періоду хвороби).

У студентів є можливість отримати додатковий бал до підсумкової оцінки, пройшовши он-лайн курс на платформі Prometheus. Сертифікат потрібно надіслати на електронну адресу uliana.savkiv@pnu.edu.ua не пізніше ніж за 5 днів до останнього практичного заняття за розкладом. Приймаються також сертифікати, які підтверджують проходження курсу студентом і на інших платформах неформальної освіти (курс повинен доповнювати знання з дисципліни). Попередньо студент погоджує з викладачем коректність обраного курсу (лист-погодження надіслати на електронну адресу uliana.savkiv@pnu.edu.ua).

8. Рекомендована література

1. Бізнес-планування : навч. посіб. / Т. Є. Андрєєва, І. В. Барабанов, О. О. Гетьман та ін.; Харк. нац. ун-т буд-ва та архітектури. Харків: Мезіна В. В., 2018. 128 с.
2. Бізнес-планування підприємницької діяльності : навч. посіб. / З. С. Варналій, Т. Г. Васильців, Р. Л. Лупак, Р. Р. Білик. Чернівці: Технодрук, 2019. 264 с.
3. Бізнес-планування: навч. посіб. / Т. Г. Васильців, Я. Д. Качмарик, В. І. Блонська, Р. Л. Лупак. Київ: Знання, 2013. 207 с.
4. Дикань В. Л., Павліченко В. М., Полякова О. М. Бізнес планування: Конспект лекцій. Харків: УкрДУЗТ, 2021. 68 с.
5. Карпов В. А. Планування та аналіз підприємницьких проектів. Одеса: ОНЕУ, 2014. 243 с.
6. Козловський В. О., Лесько О. Й. Бізнес-планування: навч. посіб. Вид. 2-ге, допов. та переробл. Вінниця, 2008. 241 с.
7. Планування діяльності підприємства: навч. посіб. / за ред. О. М. Свінцицької. Київ: Кондор, 2009. 263 с.
8. Савків У.С. Григорів О.О., Магас І.І. Сутність та призначення фінансової звітності підприємства. Трансформаційні зміни національної економіки в умовах євроінтеграції : збірник тез VI

- Всеукраїнської науково-практичної конференції. Дубляни, 2022. С. 156 –158
9. Савків У.С. Система управління ризиками підприємства в умовах воєнного стану. Фінансово-економічна діяльність суб'єктів господарювання в умовах воєнного стану. Міжнародний науково-практичний форум (м. Кам'янець-Подільський, 20-21 жовтня 2022р.). Кам'янець-Подільський: НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут». 2022. С. 144-145.
 10. Савків У.С. Ткачук І.Д. Фінансова звітність підприємства. Актуальні проблеми сучасного бізнесу: обліково-фінансовий та управлінський аспекти: матеріали IV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 22-23 березня 2022 р. Ч. 1. Львів: ЛНУП, 2022. С. 362-367.
 11. Савків У.С. Фінансовий результат підприємства. Соціально-компетентне управління корпораціями в умовах поведінкової економіки : матеріали міжнародної науково-практичної конференції 18 лютого 2021 р. Луцьк, 2021. С. 99-101. [Konf Lutsk 18.02.21.pdf](#)
 12. Савків У.С., Василюк М.М., Лещук Г.В. Модель комплексного аналізу основних засобів в системі управління підприємством. Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. : науковий журнал. Івано-Франківськ : Вид-во Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2023. Вип. 19. Т. 1. С.177-185. <https://doi.org/10.15330/apred.1.19.177-184>
 13. Савків У.С., Галань А.В., Мельничук А.В. Вплив етичних ризиків на процес бізнес-планування в умовах кризи. Сучасні виклики та сталий розвиток економіки і бізнесу: матеріали I Всеукраїнської науково-практичної конференції (10 грудня 2024 року, м. Запоріжжя). Запоріжжя: ТДАТУ, 2024. С. 141-142. <http://elar.tsatu.edu.ua/handle/123456789/18231>
 14. Савків У.С., Григорів О.О., Ціжма Ю.І., Матковський П.Є., Банашкевич Т.П. Облікова інформація в системі управління підприємством. Вісник Прикарпатського університету. Серія Економіка випуск XIV – Івано-Франківськ, 2019. С. 236-240.
 15. Савків У.С., Кузьмін Т.Л. Удосконалення ведення бухгалтерського обліку та формування фінансової звітності в умовах цифрової економіки. Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. : науковий журнал. Івано-Франківськ : Вид-во Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2023. Вип. 19. Т. 2. С.87-95. doi: 10.15330/apred.2.19.87-95
 16. Савків У.С., Сидор Г.В., Тимків А.О. Управління ризиками зовнішньоекономічної діяльності в умовах війни. Науковий вісник Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу (Серія: Економіка та управління в нафтогазовій промисловості), 2022. 2(26). С. 79 – 87.
 17. Savkiv U. S., Moniuk B. R., Morytsan M.O. The role of digital technologies in the formation of the enterprise marketing strategy / II Міжнародна науково-практична конференція «Менеджмент та маркетинг як фактори розвитку бізнесу». Київ. 17 -19 квітня 2024 р. С. 237-240. <https://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/30616>
 18. Tetyana Kuzmin, Halyna Leshchuk, Uliana Savkiv, Liudmyla Sas. Optimization of Enterprise Costs Through Outsourcing in Accounting and Taxation in the Context of Anti-Crisis Management. Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University. Vol. 11, No. 4(2024), 51-58. <http://journals.pnu.edu.ua>

Викладач

Уляна САВКІВ